

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı

Sayı :53065925-010.06.01- 5004
Konu :İç Genelge

06/07/2018

VERGİ İNCELEME VE DENETİM İÇ GENELGESİ
SIRA NO: 2018/1

13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin beşinci fıkrasında "Vergi incelemesine yetkili olanlar tarafından yapılacak tam ve sınırlı vergi incelemelerinin kapsamı, vergi incelemesine tabi tutulma bakımından birinci sınıf tüccarların yıllık iş hacimleri, aktif ve öz sermaye büyüklükleri esas alınarak gruplara ayrılması ve yapılacak bu gruplamaya bağlı olarak vergi incelemesine alınma bakımından asgari süreler getirilmesi ile bu hususlara dair diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir." hükmü yer almaktadır. Söz konusu hükmün verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılan Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik), 31 Ekim 2011 tarih ve 28101 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, Yönetmeliğin 24 üncü ve 25 inci maddeleri aşağıdaki gibidir:

"Birinci sınıf tüccarların gruplara ayrılması

Madde 24 - (1) Birinci sınıf tüccarlar, vergi incelemesine tabi tutulma bakımından yıllık iş hacimleri, aktif ve öz sermaye büyüklükleri esas alınarak aşağıdaki şekilde gruplara ayrılır:

a) Birinci Grup: (Değişik ibare:RG-6/11/2015-29524) Bilançolarında yer alan rakamlardan net satışları ile aktif büyüklüğünün aritmetik ortalaması 50.000.000 TL'nin üzerinde olan şirketler veya öz sermaye büyüklüğü 15.000.000 TL'nin üzerinde olan şirketler ve bunlara ek olarak bu tutarlara bakılmaksızın bankalar, sigorta şirketleri, finansal kiralama şirketleri, faktoring ve finansman şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak veya 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda yer alan faaliyet konularından en az birini yürütmek üzere kurulan kuruluşlar ve finansal holding şirketleri.

b) İkinci Grup: (a) bendinde belirtilenlerin dışında kalanlar.

(2) Birinci fıkrada yer alan tutarlar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle yeniden tespit edilir. Bu şekilde hesaplanan tutarların %5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlık, bu şekilde tespit edilen tutarları (Değişik ibare:RG-8/8/2012-28378) %300'üne kadar artırmaya veya %50'sine kadar indirmeye yetkilidir.

Vergi incelemelerinin yürütülmesi

Madde 25 - (1) Büyük ölçekli mükellefler, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişleri tarafından incelenir.

(2) Küçük ve orta ölçekli mükellefler, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi

Müfettişleri tarafından incelenir. Başkanlık, küçük ve orta ölçekli mükelleflerin incelenmesi görevini, anılan fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerine de verebilir.

(3) İlgili inceleme ve denetim birimi, iş yükünün fonksiyonel dağılımı, denetim gücünün etkin ve verimli kullanılması ile vergi incelemelerinde koordinasyonun ve etkinliğin sağlanması amacıyla, 24 üncü maddede yer alan gruplandırma dışında veraset ve intikal vergisi, tasfiye, iade ve mahsup, kaynak kullanımını destekleme fonu ile diğer incelemelerin dağılımına ilişkin hadler tespit etmeye, yapılan teftiş, soruşturma, inceleme ve denetimler sırasında ortaya çıkan vergi inceleme taleplerinin, bu hadlere bağlı kalmaksızın yürütülmesine, karşıt incelemelerin yapılmasına ve incelemelere ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

İnceleme ve denetim birimlerinin iş yükünün fonksiyonel dağılımı, denetim gücünün etkin kullanılması ve vergi incelemelerinde gerekli koordinasyonun sağlanması amacıyla incelemelerin aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilmesi uygun görülmüştür.

1. VERGİ İNCELEMELERİ

1.1. Birinci sınıf tüccarların gruplara ayrılması

Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında birinci sınıf tüccarlar vergi incelemesi bakımından iki gruba ayrılmış, 25 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise büyük ölçekli mükellefler ile küçük ve orta ölçekli mükelleflerin hangi Grup Başkanlıklarında görevli Vergi Müfettişlerince inceleneceği belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 25 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, küçük ve orta ölçekli mükellefler, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişleri tarafından incelenecek olup Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı, küçük ve orta ölçekli mükelleflerin incelenmesi görevini, anılan fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerine de verebilir.

Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında, vergi incelemesine tabi tutulma bakımından birinci sınıf tüccarlar, net satışları ile aktif büyüklüğünün aritmetik ortalamaları, öz sermaye büyüklükleri ve sektörleri esas alınarak gruplara ayrılmıştır. Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında bu grupların belirlenmesinde kullanılan büyüklük kriterlerini değiştirmeye bazı sınırlar içinde yetki verilmiş olup, büyüklük kriterleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Birinci Sınıf Tüccarlar için		Diğer Gelir Vergisi Mükellefleri için (*)
Net Satışlar İle Aktif Büyüklüğü Aritmetik Ortalaması	Öz Sermaye Büyüklüğü	Beyan Edilen Matrah
120.000.000 TL	35.000.000 TL	6.000.000 TL

* Birinci sütun kapsamına girmeyen gelir vergisi mükelleflerini ifade etmektedir.

Buna göre, net satışları ile aktif büyüklüğünün aritmetik ortalaması 120.000.000 TL'nin

veya öz sermaye büyüklüğü 35.000.000 TL'nin üzerinde olan şirketler ile bu tutarlara bakılmaksızın bankalar, sigorta şirketleri, finansal kiralama şirketleri, faktoring ve finansman şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak veya 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda yer alan faaliyet konularından en az birini yürütmek üzere kurulan kuruluşlar ve finansal holding şirketleri ve beyan edilen matrahı 6.000.000 TL'yi aşan birinci sınıf tüccarlar kapsamında olmayan diğer gelir vergisi mükellefleri, Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca büyük ölçekli mükellefler olarak belirlenmiştir.

Yukarıda belirlenen mükellefler dışında kalan mükellefler ise vergi incelemesine tabi tutulma bakımından küçük ve orta ölçekli mükellefler kapsamında bulunmaktadır.

1.2. Vergi incelemelerinin yürütülmesi

Tarih zamanasını süresi içinde herhangi bir dönemde net satışlar ile aktif büyüklüğünün aritmetik ortalaması veya öz sermaye büyüklüğü bu Genelgenin 1.1 bölümünde yer alan hadlerin üzerinde kalan mükellefler ile bu hadlere bakılmaksızın bankalar, sigorta şirketleri, finansal kiralama şirketleri, faktoring ve finansman şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak veya 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda yer alan faaliyet konularından en az birini yürütmek üzere kurulan kuruluşlar ve finansal holding şirketlerinin, Yönetmeliğin 25 inci maddesine göre, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerince; bunların dışında kalan mükelleflerin ise Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişleri ile incelemeye yetkili olan diğer memurlar tarafından incelenmesi esastır.

Vergi kanunlarına göre yapılacak iade incelemeleri ile kaynak kullanımını destekleme fonu incelemelerinde de yukarıdaki hadler esas alınacaktır. Ancak, kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinden; 240.000 TL'nin altında kalan tutarların iadesi, teminat mektubu ve inceleme raporu aranılmaksızın vergi dairesi müdürlüğünce yapılacaktır.

Yönetmeliğin 25 inci maddesi çerçevesinde, Vergi Denetim Kuruluna bağlı Grup Başkanlıklarındaki iş yükünün fonksiyonel dağılımı, denetim gücünün etkin kullanılması ve vergi incelemelerinde gerekli koordinasyonun sağlanması amacıyla yukarıda belirtilen hadlere bağlı kalınmaksızın görevlendirme yapmaya Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı yetkilidir.

2. DİĞER İNCELEMELER

2.1. Veraset ve İntikal Vergisi İncelemeleri

Veraset ve İntikal Vergisi mükelleflerinden; iktisap ettikleri ticari servetlere dahil işletmelerin bilançolarının aktif toplamı bu Genelgenin 1.1 bölümünde yer alan hadlerin üzerinde kalan ve murisin hissesine isabet eden aktif tutarı 15.000.000 TL'yi aşan mükelleflerle ilgili inceleme talepleri, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişleri tarafından gerçekleştirilir. Murisin hissesine isabet eden mükellefin bir tanesi bu fıkra kapsamına giriyorsa murisin hissesine isabet eden diğer şirketlerin payları da büyük olarak değerlendirilecektir.

Bu kapsam dışında kalan inceleme talepleri ise;

- İntikale konu olan işletmelerin bilançolarından murisin hissesine isabet eden aktif tutarı 15.000.000 TL'ye kadar olanlar ile bu tutarı geçmekle birlikte aktif toplamı bu Genelgenin 1.1 bölümünde yer alan hadlerin altında kalanlar, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerince,

- İntikale konu olan işletmelerin bilançolarından murisin hissesine isabet eden aktif tutarı 3.500.000 TL'ye kadar olanlar ile belli bir hadde bağlı kalmaksızın işletme hesabı esasına göre defter tutanların ticari varlıkları, incelemeye konu edilmeksizin takdir komisyonları vasıtasıyla takdir edilerek,

gerçekleştirilir.

2.2. Tasfiye İncelemeleri

Tasfiye kararının alındığı döneme ilişkin bilançolarının aktif toplamı;

- 26.000.000 TL'nin üzerinde olan mükelleflerle ilgili tasfiye işlemlerinin incelemesi 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerince,

- 7.500.000 TL'den 26.000.000 TL'ye kadar olan mükelleflerle ilgili tasfiye işlemlerinin incelemesi 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerince,

- 7.500.000 TL'ye kadar olan mükelleflerle ilgili tasfiye işlemlerinin incelemesi vergi dairesi müdürlerince,

gerçekleştirilecektir.

Ancak tasfiye kararının alındığı döneme ilişkin bilançolarının aktif toplamı 500.000 TL'yi aşmayan mükellefler ve Bakanlar Kurulu kararıyla vergi muafiyeti tanınan vakıflarla, kamuya yararlı sayılan derneklere ait iktisadi işletmelerden, tasfiye kararının alındığı döneme ilişkin bilançolarının aktif toplamı 1.000.000 TL'yi aşmayanlar hakkında inceleme yapılmayacaktır.

3. DİĞER HUSUSLAR

3.1. Vergi Müfettişleri tarafından mükellef nezdinde yürütülmekte olan vergi incelemesi sırasında, mükellefin hesap ve işlemlerinin doğruluğunun kontrol edilmesi amacıyla, başka mükellefler nezdinde yapılması öngörülen ve vergi incelemesi yapılmasını gerektirmeyen tespit veya kayıt kontrolü mahiyetindeki işlemlerin ilgili Vergi Müfettişleri tarafından yapılması esastır. Karşıt tespit işlemlerinin yapılmasında bu Genelgenin 1.1 bölümünde yer alan hadler dikkate alınmaz.

Bu kapsamda, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerince ihtiyaç duyulan karşıt tespit, ilgili mükellefin anılan Grup Başkanlıklarının bulunduğu diğer bir ilde olması durumunda, bağlı bulunulan Grup Başkanlığı aracılığıyla ilgili Grup Başkanlıklarında görevli Vergi Müfettişlerine; adı geçen Grup Başkanlığı bulunmayan

ancak Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı bulunan yerlerdeki karşıt tespit talepleri ise bağlı bulunulan Grup Başkanlığı aracılığıyla ilgili Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığında görevli bulunan Vergi Müfettişlerine yaptırılacaktır.

Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlıklarında görev yapan Vergi Müfettişlerince ihtiyaç duyulan karşıt tespit, ilgili mükellefin diğer Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığının yer aldığı ilde bulunması durumunda bağlı bulunulan Grup Başkanlığı aracılığıyla ilgili Grup Başkanlıklarında görevli Vergi Müfettişlerine yaptırılacaktır.

Nezinde karşıt tespit yapılacak mükellef, Vergi Denetim Kuruluna bağlı Grup Başkanlıklarının bulunduğu iller dışındaki başka bir ilde bulunuyor ise söz konusu talep ilgili birimlerdeki vergi incelemesi yapmaya yetkili kılınanlar tarafından yerine getirilir.

Karşıt tespit talepleri, esas incelemenin bitirilme süresi de dikkate alınarak öncelikli işler kapsamında 30 gün içinde tamamlanır. Bu süre içerisinde tamamlanamaması durumunda bunun nedeni, bağlı bulunulan birim aracılığıyla karşıt tespit görevi verilen tarafından talep eden birime yazı ile bildirilir. Karşıt tespit yapılan mükellef nezdinde; vergi incelemesi yapılmasını gerektiren bir hususun tespiti halinde, gerekli incelemenin bu Genelgenin 1.1 bölümünde yer alan hadler dikkate alınarak gerçekleştirileceği tabiidir.

3.2. Katma Değer Vergisi iade taleplerine ilişkin incelemelerde, Gelir İdaresi Başkanlığının analiz raporlarından da yararlanır.

3.3. Bu Genelgede yer alan hadler dikkate alınarak belirlenen büyük ölçekli mükelleflere ilişkin olarak Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlıklarında mevcut bulunan ancak Vergi Müfettişlerine tevdi edilmemiş olan inceleme görevleri Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı aracılığıyla ilgili birimlere gönderilerek sonuçlandırılacaktır.

3.4. Vergi Denetim Kurulu Risk Analiz Merkezi tarafından analizi tamamlanmak suretiyle sevk edilen inceleme taleplerinde belirlenen Risk Kontrol Listesinden yararlanır ve talep edilmesi halinde Risk Kontrol Raporu elektronik ortamda Vergi Müfettişleri ve Vergi Müfettiş Yardımcıları tarafından doldurularak Rapor Değerlendirme Komisyonlarınca değerlendirilmek üzere sistem üzerinden iletilir.

3.5. Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Defterdarlıklar tarafından Vergi İncelemelerinde Uyulacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve ilgili düzenlemeler uyarınca ilgili Grup Başkanlığına veya Vergi Denetim Kurulu Başkanlığına gönderilecek inceleme talep yazılarında; incelemenin Genelgenin hangi bölümüne istinaden talep edildiği belirtilecektir.

3.6. Genelgenin ekinde yer alan "Vergi İncelemelerine İlişkin Talep Formu" veya "Vergi İadelerine İlişkin İnceleme Talep Formu"ndan uygun olanı Vergi Dairesi Başkanlıkları/Defterdarlıklar tarafından düzenlenerek gönderilmesi gerekmekte olup, söz konusu inceleme taleplerinde inceleme gerekçesine ilişkin yeterli bilgi ve belgelere yer verilecektir. Sürekli mükellefiyeti gerektirmeyen işlemlere ilişkin inceleme talepleri Vergi Dairesi Başkanlıkları/Defterdarlıkların ilgili birimlerince sonuçlandırılacaktır.

3.7. Vergi Müfettişlerince, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilen mükellefler hakkında tanzim edilen ve ilgili rapor değerlendirme

komisyonlarında değerlendirilerek işleme konulan raporlara istinaden incelenmesi gereken mükelleflere yönelik incelemeye sevk işlemleri ilgili Grup Başkanlıkları tarafından yapılacaktır. Mükerrer vergi inceleme taleplerine sebep olunmaması amacıyla ilgili vergi daireleri tarafından söz konusu mükellefler için ayrıca incelemeye sevk işlemi yapılmayacaktır.

3.8. 2017/2 sıra numaralı Vergi İnceleme ve Denetim İç Genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Naci AĞBAL
Maliye Bakanı

Ek :

- 1- VERGİ İNCELEMELERİNE İLİŞKİN TALEP FORMU
- 2- VERGİ İADELERİNE İLİŞKİN İNCELEME TALEP FORMU

VERGİ İADELERİNE İLİŞKİN İNCELEME TALEP FORMU

Mükellefin Adı-Soyadı, Unvanı	:		
Mükellefin Vergi Dairesi	:		
Mükellefin Vergi Kimlik Numarası	:		
Mükellefin Adresi	:		
Faaliyet Konusu	:		
İncelemenin Konusu	:		
İncelemenin Dönemi	:		
İadesi Talep Edilen Tutar	:		
Mahsubu Talep Edilen Tutar	:		
Tecili Gereken Vergi Tutan	:		
Terkini Gereken Vergi Tutarı	:		
Kalan İade Tutan	:		
Teminat Karşılığı İadenin Yapılıp Yapılmadığı (Yapıldıysa Gösterilen Teminatın Nev'i)	:		
Fiili İade Tarihi	:		
İnceleme Talebinin Gerekçesi veya Yasal Dayanağı	:		
Mükellefin İlgili Döneme İlişkin	:	Net satışları ile aktif büyüklüğünün aritmetik ortalaması	Öz sermaye büyüklüğü

Vergi Dairesi Başkanı/Defterdar

VERGİ İNCELEMELERİNE İLİŞKİN TALEP FORMU

Mükellefin Adı-Soyadı, Unvanı :		
Mükellefin Vergi Dairesi :		
Mükellefin Vergi Kimlik Numarası :		
Mükellefin Adresi :		
Faaliyet Konusu :		
İncelemenin Konusu :		
İncelemenin Dönemi :		
İnceleme Talebinin Gerekçesi veya Yasal Dayanağı :		
Tam Tasdik Sözleşmesinin Olup Olmadığı (Varsa Tarihi) :		
YMM Adı Soyadı veya Unvanı :		
Mükellefin ilgili Döneme İlişkin :	Net satışları ile aktif büyüklüğünün aritmetik ortalaması	Öz sermaye büyüklüğü

Vergi Dairesi Başkanı/Defterdar